



**Hamit TIRYAKI**

**İş Hukuku Uzmanı, Avukat**

## **İŞ DAVALARINDA İHTARNAME**

### **I. GİRİŞ**

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre, ihbarname Arapça kökenli bir sözcük olup, haber verme kâğıdı, bildirim, ihbariye anlamına gelmektedir.

İhtarnameye, ihbarname de denmektedir.

İhtarname, hakkın ihlali ya da alacağın ödenmediği durumlarda yazılı olarak genellikle de noter aracılığıyla hakkın ihlal edildiğini ve zararın karşılanması gerektiğini ya da alacağınızın ödenmesi gerektiğini karşı tarafa bildirmeyi sağlayan bir işlemdir. Böylelikle henüz hak kaybıyla ilgili ya da alacağın ödenmediği ile ilgili olarak dava açmadan önce, bu durum karşı tarafa hatırlatılmış olmaktadır.

İhtarname, ihbarname ve protesto göndermek noterlerin genel olarak yapacakları işler arasında sayılmaktadır. İhtarname veya ihbarnamenin tanımı Noterlik Kanunu Yönetmeliğinin 98. maddesinde “Her türlü hukuki işlemlerde muhatabına kanun, sözleşme, örf ve adetten doğan hak ve isteklerin yazılı şekilde bildirilmesi veya haber verilmesi için yapılan işlemlere ihtarname veya ihbarname denir.” şeklinde yapılmıştır. Yönetmeliğin aynı maddesine göre, İhtarname veya ihbarname işlemleri Noterlik Kanununda öngörülen şekil ve şartlara göre yapılır.

### **II. İHTARNAME ZORUNLULUĞU**

Kanunda özel olarak sayılan zorunlu şekil şartları ve özellikle belirtilen noterin araç olarak kullanıldığı durumlar hariç olmak üzere; mektup, faks, mail, telgraf gibi araçlarla da karşı tarafa ihtarname gönderilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle noter vasıtasıyla ihtarname göndermek zorunlu değildir.

Ancak bazı durumlarda karşı taraf gönderilen ihtarnamenin, PTT kanalıyla APS ya da iadeli taahhütlü olarak gönderildiği zarfın içinin boş olduğu iddiasında da bulunabilmektedir. Ayrıca Noterler Kanunu’nda ihtar gönderme işini noterlerin yapacakları genel işler arasında saymıştır. Bu nedenlerden ötürü, ihtarname çekme işinin noter vasıtasıyla yapılması, daha sonrasında herhangi bir sorunla karşılaşılması adına önemli bir unsurdur. İhtarname çekildikten (gönderildikten) bir süre geçince yani yaklaşık bir ay kadar sonra çekilen evrakı notere götürerek arkasına karşı tarafa ulaşıp ulaşmadığı hususunda tebliğ şerhini yazdırmak gerekmektedir. Bunun karşı tarafı bağlayıcılığı açısından önemli olup karşı tarafa tebliğ edilmemiş bir ihtar yok hükmünde değerlendirilmektedir.

## **İhtarname de Bulunması Gereken Hususlar**

1512 sayılı Noterlik Kanununun 106 ncı maddesinde ihtarnamede bulunması gereken hususlar sayılmıştır. Bu hususlar;

1. İstemde bulunan ve diğer tarafın ad ve soyadları ile açık adresleri,
2. İhtar ve ihbar konusu,
3. İstemde bulunanın imzası,
4. Tebliğ şerhi, noterin imza ve mühürün ve tarihi (Yazı ve rakam ile),  
Mutlaka olmalıdır.

İhtarname ve ihbarnameler ilgili tarafından yazılıp tebliğ için notere getirebileceği gibi, notere de yazdırılabilir.

## **İhtarname Düzenlenirken Dikkat Edilecek Hususlar**

İhtarname ne kısa ne de uzun olmalıdır. Konu net ve belirgin, tartışmaya yer vermeyecek şekilde yazılmalıdır.

Kural olarak kanunda gösterilen haller dışında ihtarname çekilmesi zorunlu değildir. İhtarname göndermek aynı zamanda pahalı bir uygulamadır. Bir sayfalık normal bir ihtarnamenin noter harç, masrafı 200 TL civarındadır.

Çekilen ihtarnamenin bir nüshasını da kişi kendi almalıdır. Bu amaçla ihtarnameler üç nüsha hazırlanmalıdır. Biri muhatap, biri noter, biri de ihtarnameyi hazırlayan kişi için olmalıdır. Sonrasında, ihtarnameyi hazırlayan bu nüshayı notere götürüp ihtarnamenin ulaşım ulaşıldığını teyit etmesi önerilmektedir. Eğer ihtarname alıcıya ulaşmamışsa, işlemin bir geçerliliği olmayacaktır.

## **İhtarname Göndermenin Faydaları**

İhtarname çekmenin pek çok faydası vardır.

1-İşçi, işverenine göndereceği ihtarname ile kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai alacağı, ücret alacağı, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil alacağı vs. gibi işçilik alacaklarını isteyebilir.

Bu halde işçinin işçilik alacakları zamanaşımına uğramayacak, işçi ihtarnameyi çektikten sonra işleyen zamanaşımını kesilecektir. Diğer bir ifadeyle ihtarnameyle borçlu temerrüde düştüğünden zamanaşımını kesilmiş olacaktır.

2- İşçi, işyeriyle olan iş ilişkisini evlilik, askerlik, emeklilik, maaşlarının ödenmemesi gibi nedenlerle sonlandırırken sebebini ve taleplerini açık ve net olarak noter kanalıyla bildirmelidir. Fesih nedeni belli olur.

3- İş sözleşmesi haksız yere feshedilen işçi gerekli diğer şartları da taşıyorsa işe iade davası açabilir. İş mahkemesinin gerekçeli işe iade kararını tebliğ alan işçi 10 gün içerisinde işverene işe başlama başvurusu yapmalıdır. Bu hususta bir şekil şartı öngörülmemiş olmasına rağmen, başvurunun ihtarname yoluyla yapılması ileride sürenin kaçırılmış olmasına ilişkin olarak çıkacak hukuki ihtilaflarda kesin delil oluşturacaktır.

4- Faizin ihtarname gönderilmesi ile başladığı hallerde ihtarnamenin muhatabının eline geçmesi ile vade farkı (faiz) işlemeye başlar.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 117 nci maddesine göre “Muaccel bir borcun borçlusuna, alacaklının ihtarıyla temerrüde düşer”. Borcun ödeneceği gün tayin edilmemişse ya da sebepsiz zenginleşen kişi iyiniyetli ise ihtar çekmekle borçlu temerrüde düşer. İhtarname ile

temerrüde düşen borçlu, borcu ödeyememesinde kusuru olmadığını ispat etmedikçe, borcunu geç ödemekten dolayı alacaklının uğradığı zararı gidermekle yükümlüdür.

İhtarname çekmeyip ileri ki bir tarihte dava açılırsa, faiz dava tarihinden itibaren başlar. Çekilmeyen ihtarname tarihinden, davanın açıldığı tarih arasındaki faiz alacağından alacaklı ihtarname çekmediği için mahrum kalacaktır. Çünkü ihtarname borçluyu temerrüde düşürmektedir. İhtarname çekmediğiniz için, faiz davanın açıldığı tarihten itibaren işlemeye başlayacaktır.

İhtarname bu yönüyle borçluya uyarı niteliğindedir.

### **İhbarnameyi Kim Hazırlar**

Noterden gönderilecek ihtarname veya ihbarnameyi kimin hazırlaması gerektiğini 1512 sayılı Noterlik Kanununun 106 ncı maddesinin son fıkrası cevaplamıştır. Buna göre; ihtarname ve ihbarnameler ilgilisi tarafından yazılıp tebliğ için notere getirilebileceği gibi, notere de yazdırılabilmektedir.

İhtarname çekerken dikkatli olmak gerekir. Çünkü haksız ve kusurlu olarak ihtarname çeken kişi, ihtarname çekilen muhatabını haksız yere haciz tehdidine maruz bırakmışsa ihtar çekenin bu eylemi muhatabının kişilik haklarına saldırı teşkil etmektedir. Bu nedenle haksız ihtar çeken manevi tazminat ödemek zorunda kalabileceğinden dikkatli olmalıdır.

### **III. SONUÇ**

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere ihtarname veya ihbarname göndermek her türlü hukuk işlemlere ilişkin olarak yapılabilen noterlik işlemi olup her açıdan ilgililer için önemli sonuçları olan resmi bir işlemdir. Resmi bir işlem olması nedeniyle inkarı mümkün olmayıp bütün unsurlarıyla delil hüviyetindedir.

İhtarname veya ihbarname gönderilecek hukuk konulara örnek olarak şunlar verilebilir; İşçilik hak ve alacaklarının (maaş, ücret, kıdem, ihbar, izin, fazla mesai, tatil ücretler, prim, mobbing, kötü niyet..vs işçilik alacakları) talep edilmesi, iş sözleşmesinin gibi iş hukuku konularında, borçluya borcunu ödemesi için ihtarname gönderilmesi veya ipoteğin paraya çevrilmesi için muacceliyet ihbarı gibi icra hukuku konularında, alım-satım, mal değişimi, bağışlama, kira, ödünç(ariyet), hizmet, eser, kefalet, ortaklık, komisyon, vekalet, yayım, saklama sözleşmeler gibi borçlar hukuku konularında ve aile hukuku, medeni hukuk, gayrimenkul hukuku, kamulaştırma hukuku gibi diğer tüm hukuk konularında ihtarname ve ihbarnamenin önemli sonuçları bulunmaktadır. Bu nedenle mevzuatımızda kişilerin hak ve alacaklarının elde edilmesinde çok önemli fonksiyonları olan ihtarname veya ihbarnamelerin hukuki bilgi ve beceriyle hazırlanması çok önemlidir. İhtarname veya ihbarnamenin içeriğinin yanlış hazırlanması kişilere büyük maddi ve manevi kayıplar verdirebileceği gibi doğru hazırlanması büyük maddi kazançlar elde edilmesini sağlayacaktır. Uzman bir avukatın hazırladığı ihtarname veya ihbarnameler her açıdan müvekkiline büyük maddi ve manevi kazançlar sağlayacak ilerde açılacak davaların kazanılmasına imkan verecektir. Avukatın hukuk bilgi ve tecrübesiyle hazırlayarak noter vasıtasıyla gönderdiği ihtarname veya ihbarnameler dava açılmasına bile gerek olmadan sorunun çözülmesini sağlayabilecektir.